

Til Norsk Filminstitutt

E-post: post@nfi.no

kopi til: mette.tharaldsen@nfi.no

14. august 2025

Hørings svar – Forslag til Nordisk bærekraftstandard (NES)

Arktisk Film Norge takker for muligheten til å gi innspill til forslaget om Nordisk bærekraftstandard (NES).

Vi i Arktisk Film Norge støtter intensjonen bak NES og mener det er både viktig og riktig å arbeide for mer miljøvennlige løsninger i filmproduksjon. Samtidig vil vi påpeke at bærekraft må forstås og praktiseres på en måte som tar hensyn til særskilte geografiske, klimatiske og infrastrukturelle forhold nord for Polarsirkelen.

Nedenfor følger våre innspill til videre vurdering og implementering av NES:

1. Geografi og infrastruktur

- **Begrenset transporttilbud:** Togforbindelsen i Norge stopper i Bodø. Nord for dette punktet finnes det ingen jernbane mellom norske byer. Reiser må skje med fly, buss, bil eller båt. Alternative transportformer til fly tar ofte urimelig lang tid.
- **Ladeinfrastruktur:** Lading av elbil er fortsatt krevende i store deler av Nord-Norge, spesielt i Finnmark. Mange ruter mangler hurtigladdere, og dekningen er ujevn.
- **Store avstander:** Lange avstander mellom lokasjoner, byer og kommuner gjør samkjøring og kollektivtransport vanskelig eller umulig.

2. Lokal bærekraft

- **Kosthold og utslipp:** Import av eksotiske grønnsaker for å imøtekomme et variert vegansk kosthold, som ofte fraktes med tungtransport, kan gi større utslipp enn bruk av lokal kortreist mat som reinsdyr, fisk eller bær.

3. Vær og produksjonsforhold

- **Klimatiske utfordringer:** Værforholdene i nord påvirker produksjon og logistikk, både når det gjelder utstyr, transport og energiforbruk.
- **Strømtilgang:** Det er ikke alltid mulig å erstatte dieseldrevne aggregater med strøm fra nettet, da strøm ikke er tilgjengelig overalt: I tillegg kan kuldeperioder gjøre bruk av enkelte elektriske løsninger upraktisk.

4. Nedre grense for NES-standarden

Den nedre budsjettgrensen for når NES-kravene må etterfølges fullstendig, bør ikke være lavere enn 1 million kroner. Den nedre grensen bør også gjelde for små filmteam, da både dokumentarer, kortfilmer og andre hybridprosjekter (VP/XR/AI) i vår region gjerne kan gjennomføres av team på 2 til 7 personer, selv om budsjettene passerer 1 million.

Forslag til løsninger

Vi anbefaler at NES-standarden:

1. **Åpner for geografisk differensiering** med unntak eller tilpasninger for distriktene – særlig for Nord-Norge.
2. **Innfører en prøvetid** på minst tre år uten sanksjoner, der erfaringer samles og flaskehalser identifiseres før eventuelle krav blir bindende.
3. **Basert på reelle utslippsregnskap**, slik at lokale valg (f.eks. reinsdyr eller lokalt fanget fisk som proteinkilde fremfor bønner og linser som ikke fins i vår region) kan vurderes som mer klimavennlige enn tilsynelatende «grønne» alternativer.
4. **At det bygges inn fleksibilitet inn i standarden** som gjør det mulig for små produksjoner (lavt budsjett og/eller lite crew) å jobbe innenfor standarden uten at krav til oppfølging og rapportering blir for tidkrevende.

Oppsummering

Arktisk Film Norge støtter NES, men standarden må tilpasses de faktiske forholdene i nord for å være både praktisk og rettferdig. Vi anbefaler en fleksibel, geografisk tilpasset standard kombinert med en lengre innføringsperiode – gjerne på inntil tre år – slik at bransjen får tid til å teste ut tiltak, samle erfaringer og justere praksis. Videre bør standarden baseres på faktiske klimaberegninger, slik at bærekraftsmålene kan nås uten å begrense produksjonsmulighetene i vår region.

Med vennlig hilsen

Cathrine Terese Persson og Terje André Nymark

Arktisk Film Norge